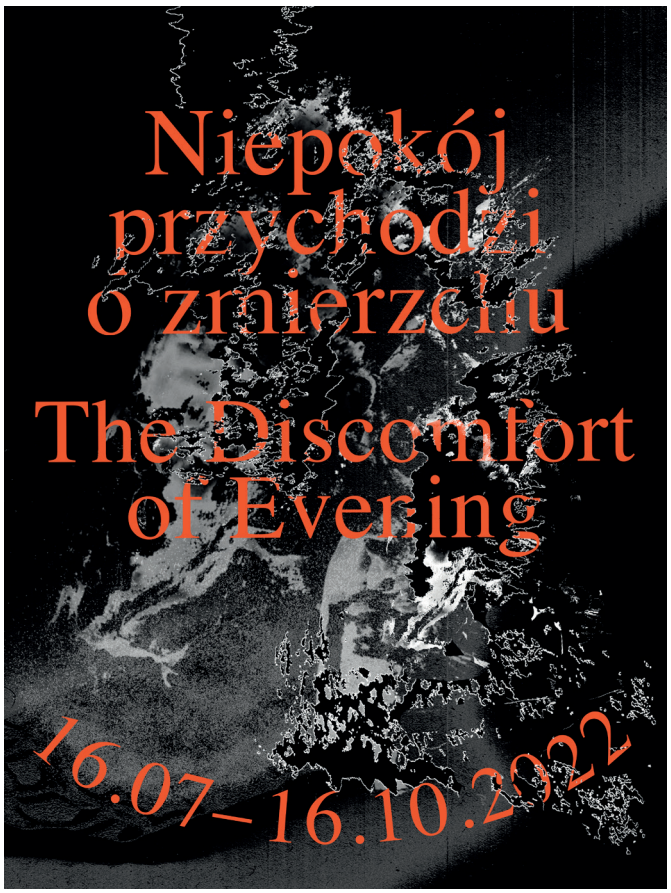

projekt graficzny: Zofka Kofta

Blisko 90 artystek i artystów młodego pokolenia weźmie udział w wystawie *Niepokój przychodzi o zmierzchu*, która już 15 lipca zostanie otwarta w Zachęcie — Narodowej Galerii Sztuki. Zobaczymy prace twórców urodzonych w latach 80. i 90. XX wieku, zarówno niedawno debiutujących, jak i tych o ugruntowanej pozycji i rozpoznanej praktyce, których dzieła nie były jeszcze nigdy prezentowane w Zachęcie. Wystawa jest nie tylko obszerną prezentacją młodej polskiej sztuki, ale przede wszystkim opowieścią o niepokojach, emocjach i tkwiącym w nich potencjale zmiany.

Wchodzenie w dorosłość współczesnych dwudziesto- i trzydziestolatków przypadło na czas kumulacji kryzysów i momentów zwrotnych obniżających poczucie bezpieczeństwa. Wszystko wydaje się dziś groźne, podważana jest jakakolwiek pewność co do przyszłości: od rozwoju technologii wymykających się spod kontroli, poprzez niesprawiedliwości społeczne i wykluczenia, aż po pandemię. Uczestnictwo w protestach, zaangażowanie polityczne oraz przeżywanie katastrofy klimatycznej i środowiskowej stały się wyróżnikami tożsamości młodych. Te pokoleniowe doświadczenia są źródłem silnych emocji, kumulują w sobie wszystkie rodzaje lęków: egzystencjalne, społeczne, nawet religijne. Wystawa *Niepokój przychodzi o zmierzchu* pozwala przyjrzeć się językom wyrażania tego, co tak trudno opisać — niepewności, braku wiary w przyszłość — oraz strategiom opowiadania o własnej traumie czy lęku.

Przedstawiane prace prezentują szeroki wachlarz tematów, m.in. intymne opowieści o depresji, zdrowiu psychicznym, potrzebie bliskości i miłości, samotności. Duża część z nich porusza motyw przemocy — od indywidualnej, wymierzonej przeciwko sobie samemu, po systemową. W wielu można dostrzec ironię i humor, fetyszyzm popkulturowy, a także inspiracje cyberfuturyzmem i posthumanizmem. Inne ważne wątki to śmierć, żałoba, nihilizm, a wreszcie namysł nad ciałem i seksualnością. Finał wystawy budują prace czerpiące z poetyki katastrofy, poświęcone archeologii przyszłości, relacji człowieka z naturą, magii, ezoteryce i poszukiwaniu duchowości. Kościotrupy, zombie, centaury, wampiry, słodkie chłopaki, sprawcze kobiety, migranci, cyborgi — to tylko niektórzy z bohaterów prac prezentowanych w Zachęcie.

Choć wystawa swoją formą nawiązuje do tradycyjnie rozumianego przeglądu aktualnej sztuki, nie koncentruje się na mapowaniu zjawisk, tendencji i najważniejszych postaw ani nie wskazuje kluczowych aktorów i aktorek sceny artystycznej. Zwraca uwagę na pokoleniową wrażliwość i różne sposoby reagowania na napięcia i zmiany. Jest szukaniem tego, co wspólne, a nie prezentacją indywidualności czy oryginalnych postaw.

Tytuł wystawy został zaczerpnięty z powieści Marieke Lucas Rijneveld („Niepokój przychodzi o zmierzchu", Wydawnictwo Literackie, 2021), której dziesięcioletnia bohaterka pewnego dnia postanawia „nie wypuścić z siebie niczego" i przestaje zdejmować kurtkę. Kurtka staje się jej pancerzem i symbolicznym znakiem traumy. Rijneveld niezwykle sugestywnie opowiada o deficytach emocjonalnych, żałobie, końcu świata utożsamianego z dzieciństwem. Tytułowy niepokój wydaje się podstawową emocją, towarzyszącą na co dzień nie tylko bohaterce książki, ale także i nam.

W Zachęcie będzie można zobaczyć prace powstałe przede wszystkim w ciągu ostatnich trzech lat (2020–2022), reprezentujące wszelkie media: od ogromnie popularnego w ostatnim czasie malarstwa, przez rysunek, instalacje rzeźbiarskie, wideo, fotografię, ceramikę, tkaninę, performans i działania. Częścią wystawy będzie jesienny (wrzesień–październik) program wydarzeń na placu Małachowskiego oraz program performatywny (szczegóły wkrótce).

Więcej informacji:
https://zacheta.art.pl/pl/wystawy/niepokoj-przychodzi-o-zmierzchu-the-discomfort-of-evening

Niepokój przychodzi o zmierzchu
16 lipca–16 października 2022
wernisaż: 15 lipca, godz. 19, plac Małachowskiego 3

artyści i artystki:
Lena Achtelik, Agnieszka Antkowiak, Karolina Balcer, Zuzanna Bartoszek, Jan Baszak, Paweł Baśnik, Justyna Baśnik, Katarzyna Bogucka, Martyna Czech, Jagoda Dobecka, Kinga Dobosz, Eternal Engine (Jagoda Wójtowicz & Martix Navrot), Monika Falkus, Wiktor Gałka, Jakub Gliński, Zuza Golińska, Marcelina Gorczyńska, Justyna Górowska, Anna Grzymała, Veronika Hapchenko, Agata Ingarden, Karolina Jabłońska, Maja Janczar, Jan Jurczak, Maria Kniaginin--Ciszewska, Karolina Konopka, Adam Kozicki, Tomasz Kręcicki, Yulia Krivich, Hanna Krzysztofiak, Nikita Krzyżanowska, Sara Kukier, Kasper Lecnim, Diana Lelonek & Denim Szram, Kornel Leśniak, Milena Liebe, Aleksandra Liput, Michał Maliński, Piotr Marzec, Kinga Michalska, Martyna Miller, Horacy Muszyński, Małgorzata Mycek, Marta Niedbał, Øleg&Kaśka, Katarzyna Olma, Paweł Olszczyński, Oom, Monika Orpik, Karol Palczak, Zofia Pałucha, Iwo Panasiewicz, Tomek Paszkowicz, Karolina Pawelczyk, Zuza Piekoszewska, Martyna Pinkowska, Cyryl Polaczek, Filip Preis, Marta Romankiv, Patryk Różycki, Irmina Rusicka, Filip Rybkowski, Mateusz Sarzyński, Ala Savashevich, Agnieszka Sejud, Agata Słowak, Mikołaj Sobczak, Paulina Stasik, Kuba Stępień, Łukasz Stokłosa, Tytus Szabelski, Kacper Szalecki, Stach Szumski, Julia Świtaj, Ola Tubielewicz, Kamila Walendykiewicz, Wiktoria Walendzik, Sebastian Winkler, Wiktoria Wojciechowska, Karolina Wojtas, Jan Eustachy Wolski, Julia Woronowicz, Mateusz Woś, Bartosz Zaskórski, Liliana Zeic, Konrad Żukowski

kuratorka: Magdalena Komornicka
produkcja: Michał Kubiak i zespół
współpraca: Monika Zaleszczuk
identyfikacja wizualna: Zofka Kofta
partner wystawy: Fundacja Sztuki Polskiej ING

kontakt dla mediów:
Marta Ławacz
rzecznik@zacheta.art.pl, tel. 603 510 112
Joanna Andruszko
j.andruszko@zacheta.art.pl, tel. 693 974 686

Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, 00-916 Warszawa
Instytucja finansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego